

Già nua và thiåu khä năng.

Theo Đäi sä Mä, Nguyän Tän Däng (trái) và Träng Tän Sang (phäi) sä là hai nhän vät có quyän läc nhät sau đäi häi đäng thä 11. (Hình: HoangDinhNam/AFP/Getty Images)

LONDON (The Guardian) - Hôm Thä Tä, 12 tháng 1, 2011, đúng ngày đäng CSVN khai mäc đäi häi thä 11, nhät báo The Guardian ä London Anh Quäc, mät trong 5 tä báo đäc WikiLeaks chän đä tiät lä nhäng tài liäu mät cäa bä Ngoäi giao Hoa Kä nhän xét vä các länh đäo cäa đäng CSVN.

WikiLeaks đã thu thäp đäc 251,287 công đän trao đäi giäa bä Ngoäi giao Hoa Kä và 250 cä sä ngoäi giao trên thä giäi, trong sä đó 2,235 cäa tòa đäi sä Hoa Kä ä Hà Näi, väi cäp đä tä không bí mät täi täi mät.

Tài liäu mà WikiLeaks väa tiät lä gäm hai công đän cäa Đäi sä Michael Michalak gäi tä Hà Näi vä Bä Ngoäi Giao Hoa Kä.

Michael Michalak là Đäi sä Hoa Kä täi Viät Nam tä tháng 8 năm 2007, säp män nhiäm và sä đäc thay thä bäi tän Đäi sä David Shear.

Công đän gäi ngày 20 tháng 1 năm 2010 nói lên sä quan tâm đäi väi các hành đäng đàn áp cäa chính quyän Viät Nam.

Công điện ghi ngày 10 tháng 9 năm 2010 đề cập tới việc thay đổi nhân sự lãnh đạo đảng Cộng Sản Việt Nam sẽ được đưa ra để Đới Hội Đồng ngoại giao 11 họp từ ngày 12 đến 19 tháng 1 năm 2011.

Công điện từ nhà CIA gửi tới Michalak trong phần tóm lược nói rằng “Đới kiện có tới 6 trong 15 ủy viên Bộ Chính trị sẽ nghỉ hưu, bao gồm Tổng Bí thư Đảng, Chủ tịch Nhà nước, Chủ tịch Quốc hội” và những ghi chú ẩn ý dự đoán là “Thống đốc Ban bí thư Trung ương Tôn Sang và Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng là hai ứng viên hàng đầu để thay Tổng Bí thư Nông Đức Mạnh”.

Nếu Nguyễn Tấn Dũng không nắm chức vụ Tổng Bí thư thì nhiều triển vọng ông ta sẽ tiếp tục là Thủ tướng”.

Hai ứng viên khác được coi là có thể mạnh mẽ là Chủ tịch quốc hội Nguyễn Phú Trọng, và Trung ương ban Văn hóa Tư tưởng, Tô Huy Rứa, ủy viên mới nhất trong Bộ Chính trị.

Hai nhân vật sáng giá

Đới tới Michalak trình bày tiếp: “Dũng và Sang đều là ủy viên Bộ Chính trị từ 1996, đã thu gom được những hàng ngũ lớn trong guồng máy lãnh đạo đảng - nhà nước Việt Nam và là hai nhân vật quyền lực nhất trong nước hiện nay. Những tranh đua, hai người sẽ tiếp tục giành nhau, cả hai đều là người miền Nam và cựu Bí thư thành phố Sài Gòn. Vì vậy theo quan niệm của những người Việt coi nặng yếu tố phân biệt địa phương, thì một trong hai người, có thể là Sang, sẽ không thắng tiếp tục năm nay.”

‘Nhưng nếu Dũng tiếp tục nắm chức vụ Thủ tướng thì hai ứng viên sáng giá nhét vào vị trí Tổng Bí thư Đảng là đồng nghiệp kim chủ tịch Quốc hội Nguyễn Phú Trọng và triết gia hiền hòa có thể là Tô Huy Rứa, mới được bổ nhiệm năm 2006 vào ủy viên Bộ Chính trị khóa 10, đang giữ chức vụ Bí thư Trung ương, Trung ương ban Tuyên giáo Trung ương, Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương’.

Tính cách ‘thực dụng’

Qua trình bày tình hình tóm lược, đối sĩ Michalak đưa ra những điểm như:

“Cố Nguyễn Tấn Dũng và Trần Quang Tiến Sang không ai nhận tình hình với cách chính trị những cách Thập thập ng Võ Văn Kiệt. Những người mới người đưa ra bất kỳ và những tính cách thực dụng, chỉ trọng kinh tế thị trường và tán thành sự tăng tiến và những chức trong mối quan hệ với Hoa Kỳ”.

Và Nguyễn Phú Trọng và Tô Huy Räa, sự đánh giá viết trong công điện: “Trong vai trò Chủ tịch Quốc Hội, Trần cũng theo một cách tiếp cận thập thập ng Tiến thì có thể là hoàn toàn khác biệt. Räa lên tới vị trí ủy viên Bộ Chính trị và ảnh hưởng và những khuynh hướng bộ o thập thập ngày càng hiện nhiên kể từ thập thập ng thập các ký gä đã thập thập ng trình và tham những tại thập thập PMU-18 hiện một năm thập thập c.

Như vậy vai trò của Räa trong sự chuyển hóa lãnh đạo ở Việt Nam sự cho thấy được là từ do hóa chính trị, mà hiện nay đang ngừng, có thể nào sự được tái lập sau 2011 hay là vẫn bị bóp nghät.’

Ngoài ra cũng nên lưu ý thêm là trong một điện biên có thể có những ý nghĩa và đây, trong cuộc họp báo hôm Thứ Hai, 10 tháng 1, hai ngày trước khi ông Tô Huy Räa, như được công bố cáo những ai hy vọng có thay đổi và lý luận, đã nói rằng Đảng kiên quyết bác bỏ “nhu cầu đa nguyên” và chính trị tại Việt Nam.

Giàn lãnh đạo già nua

Bộ công điện ngày 10 tháng 9 năm 2010 của Đối sĩ Mỹ để cập đến tình trạng già nua trong giới lãnh đạo đảng CSVN: “Đối Häi 9 (năm 2001) hiện những hiện tượng thập thập đã cho một thập thập viên được bổ vào Bộ Chính Trị hiện đưa tiên là 60 và 65 cho những người được tái nhiệm. Tại thập thập c Đối Häi 10 (2006) hiện tượng sau này được tăng lên 67 để cho Nông Đức Mạnh, khi 66 tuổi, có thể tiếp tục làm Tổng bí thư ... Theo quy định này, thập thập 2011 Nông Đức Mạnh (71), Nguyễn Minh Triết (69), Nguyễn Phú Trọng (67), Phạm Gia Khiêm (67), Trần Quang Vinh Trọng (69), Nguyễn Văn Chi (66) đưa ngang hoặc quá hiện tượng hiện thập thập. Nguyễn Phú Trọng còn có thể thập thập trong Bộ Chính Trị hiện thập thập c bổ vào làm thập thập bí thư.”

Vä sä giäa nua vä thiäu khä năng cäa Nông Däc Mänh, bäc công đäng tiät lä mät chuyän: “Đäi Sä Mitsuo Sakaba tháp tùng Mänh trong chuyän thăm viäng Nhät Bän häi thäng 4, 2010, kä läi väi chúng tôi räng ông Täng bä thä khi häi kiän väi Thä Täng Taro Aso tä ra không nhäp cuäc gäi hät, đäc mät phät biäu viät sän trong 30 phät väi giäng đäng đäu buän nän vä chä thät sä tä ra quan tâm thích thú khi đäc đäa đäng thăm mät khu nông nghiäp gän Tokyo.”

Trong đäu kiän äy nhäng äng viän Tô Huy Räa (64 tuäi), Träng Tän Sang vä Nguyän Tän Dũng là nhäng äng viän có đäu kiän thuän läi vào chäc vä lãnh đäo đäng mà theo bình luän cäa Đäi Sä Michalak thì Sang vä Dũng có nhiäu khä năng vä triän väng hän hät näu đäi häi này vät qua lä läi nhän sä phäi đäc chia đä cho cä ba miän Bäc-Trung-Nam.

'Bộ o läc quá mäc' väi tôn giáo

Đây là đä tài báo cáo trong bän công đäng tä tòa Đäi Sä Hoa Kä ä Hà Näi gäi vä ngày 20 thäng 1 năm 2010.

Phän tóm läc nói räng sä äng phó yäu kém cäa Viät Nam đäi väi sä viäc cäa Làng Mai ä chùa Bát Nhã cũng nhä täi giáo xä Đäng Chiäm tuän träc (so väi thäi đäm công đäng này đäc viät) - đäc biät là sä sä đäng bäo läc quá mäc - là gây ra räc räi vä tä lä đäu hiäu chính quyän Viät Nam gia tăng đàn áp nhän quyän vào thäi gian säp täi đäi häi đäng län thä 11 thäng 1 năm 2011.

Công đäng viät: “Tuy nhiên căn nguyên đäu tiän cäa tình träng này là viäc tranh chäp đät đai, không liên hä väi đòi häi theo quy đänh cäa đäo luät Tä do Tín ngäng Quäc tä năm 1998, vä không làm läch häng ghi nhän cäa chúng ta là đã có nhäng thành quä tät trong sä näi räng tä do tôn giáo mà Viät Nam thäc hiän kä tä khi Hoa Kä rút bä quy chä CPC (quäc gia cän quan tâm đäc biät) häi thäng 11 năm 2006.

Nhäng thành quä äy bao gäm sä thäa nhän thêm nhiäu tôn giáo mäi, thäc hiän mät khung pháp lý mäi cho sinh hoät tôn giáo đäng thäi väi nhäng chäng tränh huän luyän ä cäp đäa phäng vä toàn quäc. Các cäng đän Công Giáo vä Tin Lành, kä cä nhäng cäng đän ä vùng cao nguyên miän Bäc vä Tây Bäc, tiäp täc báo cáo vä nhäng sä cäi thiän, cũng nhä các tín đä Häi Giáo, Baha'i, Cao Đài trên toàn quäc. Sä trän áp tôn giáo mät cách phä biän vä có hä thäng nhä đã xäy ra träc năm 2004 khi Viät Nam bä đäa vào CPC đã không còn tän täi näa.

Tòa Đßi Sß Hoa Kß ß Hà Nßi đß nghß bß Ngoßi Giao không tái chß đßnh Vißt Nam vào danh sách này và thay vào đó dùng nhßng cß hßi can thißp ß cßp cao đß thúc đßy Vißt Nam tißp tßc mß rßng tß do tôn giáo.

Sau khi tßng trình nhßng kßt quß tßt đß đßt đßc tß 2006 khi Vißt Nam không còn bß đßt trong danh sách các qußc gia cßn quan tâm (CPC), bßc công đßn ngày 20 tháng 1 năm 2010 cũng nhßn mßnh là hßy còn nhißu vißc cßn làm:

“Thành tích cßi thißn tß do tôn giáo ß Vißt Nam đã bß bßi đßn vì vß bßo hành tín đß Công Giáo ß Đßng Chißm và vißc trßc xußt cßng bách gßn 400 sß sßi ß hai ngôi chùa Bát Nhã và Phßc Huß thußc tßnh Lâm Đßng.

Nhßng vß trßc xußt bßng bßo lßc là tißp theo nhißu tháng hßm đßa và tßn công vào cá nhân. Nhà nßc đßc đßng Vißt Nam vßn còn vßch lßn ranh vßi nhßng gßi mà hß coi là tôn giáo xen lßn vßi chính trß. Đßi u ßy gißi thích vì sao chính quyßn đã đßi xß rßt mßnh tay vßi Linh Mßc Nguyßn Văn Lý cũng nhß Giáo Hßi Phßt Giáo Vißt Nam Thßng nhßt và cái gßi là Giáo Hßi Tin Lành Dega ß Tây nguyên. Ngoài ra vßn còn mßt sß nhßng trßng hßp đßn lß vß sß gây phißn hà vßi tín đß Thiên Chúa Giáo.”